

MIRXIM

SETMANARI BILINGÜE, SATIRIC Y DE BON HUMO

Provincias: Un trimestre. . . 0'75 ptas.
Extranjero: Un año. . . . . 6'00 »
Número atrasado: . . . . . 0'10 »

AÑO I ————— N.º 18
Sóller 5 de Mayo de 1917

Correspondencia y Administración
Luna 27.—SÓLLER
No se devuelven los originales

AGRADECIDOS

La ilustre Presidenta de la Junta de Damas de la Caridad, Excelentísima señora doña Antonia Monasterios de Alonso-Martínez nos ha honrado con una expresiva carta, suplicándonos su inserción.

Dicha carta la recibimos cuando nuestro anterior número ya estaba en máquina, y muy apesar nuestro nos fué imposible satisfacer la súplica de tan caritativa señora, y hoy, en este número, desistimos de hacerlo, porque el público ya la conoce y ha recogidas las gracias que en élla se le dá por haberla ya publicado idéntica nuestros tres cólegas locales.

Agradecemos las linsojeras frases que nos dedica por nuestra modestísima actuación secundando en su benéfica obra, y nosotros quedamos contentísimos de ver que nuestros paisanos han sabido corresponder al justo humanitario llamamiento hecho por la noble señora, en pro de los desgraciados tuberculosos.

LA REDACCIÓN

LO QU'ES SÓLLE

Es Sólle un gran poble hermós un vall d'encant y amor viu, jardí de flos com se diu que tant d'ivern com d'estiu sobresalten sas verdós.

Voltat d'hermosas montanyas es poble de Sólle está y per tót poren trobá fons que surten a brollá de dins sas sevas entranyes

Y d'aquestas fons preciosas que dins Sólle contemplam, sa nostra set apagám,

Aquí teneis una mujer muy linda muy elegante pero no no hay ningún amante que la brinde su querer

es ramells y abres regám per cohí frutas gustosas

Veis hermosas oliveras y molt florits taronjés, igualment mandalinés pomeras, aubercoqués cirerés y llimoneras.

D'ametlés també ni há llevó perés y figueras, magranés, també pereras, pocs caquinés y pruneras, y codonyas per menjá

Llevó a molts de garrovés, per ses marjades serveras per dins s'olivá murteras per sas voreras nespleras y per mitx hey ha nogués.

De totas sas classes ni'ha a Sólle d'abres fruitals; si vos jirau a n'es alts

voreu entre los penyals olivá, bosc y piná.

Si mirau lo adelentat ja tenim avuy en día; bon tren y milló trenvía, sense fils telegrafia. es gas y eletrecidat.

Un bon vapor també hey ha si es qu'avuy no s'ha negat, fábricas ni'ha un bon grapat sis molins de moldra blat y fábricas de serra,

Un'iglesi, tres convents y un qu'en varen comensá, un alt y gros campaná, s'armita dins s'olivá qu'está a s'emparo des temps.

Y mentres salut tenguem y feina per trebaya a Sólle porem quedá tirant sempre a conservá lo que tenim si porem.

Ecroj

¿Quants d'anys té en Tofol?....

Un día d'aquesta setmana en passá una de bona a Santañy.

Es és cás, qu'en Tofol Manacoré pensá d'aná a Bonas-Airés, y al afecta se presentá a s'Ajuntament perque li arreglassen es papés, pero s'encarragat d'aquest servici lo primé de tot li demená sa cédula personal per sebre ets anys que tenia, perque en Tofol no tenia aquets document ni sabia quin'edat tenia.

—Ves y procura enterarte de sa teva edat. Li digue s'empleat.

En Tofol pensá demenarlho a sa seva veinada, mado Marselinga, que té un fiy des mateix temps, y tant pronte li hagué

preguntat lo que volia, se veinada li contestá:

—Sempre seras *ruc* Tofol. ¡Qué vol di no sobre sa teva edat!...Pues tens dos anys menos qu'en Pere nostro.

—Y cuants en te, en Pere? Digué en Tofol.

—Fosque, va neixa un any mes tart qu'en Tia Batle; a caseva t'ho dirán ben clá.

En Tofol sense perda temps v'aná a can Tiá batle y preguntá a sa mare:

—Escoltau mestressa ¿Cuants d'anys té en Tia vostro?

—Repuñeme Tofol, ara si que m'em-buyas tu; pero jo t'ho diré desseguida. Ell va corre sa quinta amb en Guiem Colomí, aquell any qu'es porcs anavan tan cás, y que madó Llasses en va vendre cinc o sis y li vengueren tans de dobbés, en fin, Tofol, ella t'ho dirá perqu'aixó es una cosa que may fuitx de sa memori.

Sense perde temps en Tofol se presentá a madó Llasses, y li preguntá sa fecha des porcs tant cas, pero ella li contestá que en Juan Martina va treuia es conta de lo que valian es porcs y ell se va quedá sa nota qu'estava apuntat s'any y es día que los va vendre; ell t'ho dirá.

Y es pobre Tofol torná corre a can Juan Martina, pero aquest havia fet una esqueixada de papés inútils y també havia esqueixat sa nota de madó Llasses.

Lo sert es que después de tant de corre en Tofol no pogué sobre s'edat que tenia y per aixó encara el tenim a Santany.

¡Llástima!

UN NIN BÓ

Firas y Festas

(Programa que proposa EN XERRIM per sas festas de la Mare de Deu de la Victori).

DISAPTE DIA 12

En tocá mitx-dia una comissió de peixeteras han de visitá el senyó Batle per darli sas gracies, per havé permés vendre es peix a nes preu que les ha dat la real gana.

A las 4: Es lliberals visitarán en Ramón Coll, concejal per damanarli de quin partit es.

A las 6: Don Juan Puig y l'amón Curial ferán nets ets escusats de la Vila.

A las 9: Sa cremará es cadafal de sa música, deshonra des poble.

A las 11: En Tiba y es Lleuné regalarrán sas vellanas a dos reals s'aumut.

DIUMENGE DIA 13

A las 5 des demati: Tots es concejals fent de xeremiés tocarán una diana recorreuent tots es carrés des poble.

A las 8: En Xesc Cremat pasetjerá un gat molt gros.

A las 10: Ets exploradós ferán mal duys y mal de cap a tot es poble.

A las 11 y mitja: Faltará mitx'hora per tocá mitx día.

A las 3: Sa posará banca de *bacarrá* a nes Centro Maurista a nes Centro totsol y a sa Butigueta.

A las 4: A la Defensora coranta horas amb'assistenci d'en Xim ferro, y na Juanita Serrellera y sas fabricantes de Can Bac.

A las 6: Es cobradó d'EN XERRIM anirá a sa Butigueta des senyós a cobrá es primé trimestre que no volgueren pagá.

A las 7: Es Fornaluxencs vendrán a Sólle.

A las 8 y mitja: Sa banda de música tocará una pessa que sa titulará *Es Batle Penxota*,

A las 10 y 2 minuts: Don Frencesc Enseñat tocará el violón a D. Jaume Moll.

A las 11: Posarán banderillas de foc a nes saix y a nes municipal Corona per prová si sa desxondirán un poc.

A las 12: Sas sogras comensarán a fé bedais de son y fastidi.

DILLUNS DIA 14

A las 10: Ets anemorats comprarán sa jugueta a sas atlotas.

A las 2: Es batle posará una decoració a nes manescal, que per sert la sa té ben gonyada.

A las 3 a las 4 y a tota hora ets exploradós anirán per mitx.

A las 5: Gran guerra Europea a nes port.

A las 8: Ets homos no durán ni un centimet dins sas butxaques.

A las 12: Mil colics a *puerta cerrada*, de resultas des torró, vellanes y cacahuets.

Y..... *finis coronat obus*.

SA REDACCIÓ

Es jove no't desconsolis
si te veus sa vista lluenta,
tenguent sa gana dolenta
ten entraré de valenta
beguent es **PALOS RESOLIS**,
qu'en P. Estrany aqui regenta.

De venta a tots es cafés y casas de beguda.

De Pollensa

Per Pollensa sempre en passan de bonas, advertint que no es cap cosa rara porque es poble es bastant gran; figuraus si es gran qu'hey habitan 6.013 personas sense conta en Pere Carabassa que fa per dos, segóns digué mestre ¡Tomeu Ximbomba, que no ha dit cap mentida may.

Aquesta vegade, y vaitx fora bromas, estic com un beneit y no sé lo que me passa des susto qu'encara duc, y tot per causa d'*Un valiente* que digué que voldria sobre qui es s'autó de s'article que sortí a llum a n'aquest setmanari tractant de sa *Taparera*, per arreglarli es contes.

Pensau, estimats lectós, quin susto vaitx agafá, jo que som un covart, y de resultas d'aixó estat dues setmanes sense di res, pero ara que ja estic bó de sas feridas causades per aquest matón, torn agafá sa ploma per contarvos tot lo que passa, y per avisa a tal *Valiente* que li convé tení pacienci y prende sas cosas tal com venen pues de lo contrari, per ferli enfeda més, cantaré mes claret.

Per lo tant...

No vulgues fé més de chino
y de valent brevetjá
perque si no cantaré
moltet mes fort

Es BORINO.

¡MAREGASSES!...

—Escoltau Madó Felipa.
—¿Qué heyá de bó madó Juana
—Ja fa molt de temps tenc ganaa de durvos una xaripa.
—¿Que cosa?

—Don Pera'n Toni
que es accionista d'es tren
famallut que s'entreten
amb nines...

—¿Un Matrimoni?
—No dona, ell ja es casat
pero hem digué s'altre dia
que está per sa vostra fia
loco, perdut y xiflat.

—¡Mastressa!!

—Per mal no heu faitx
pero amb aixó jo som llesta
y ell mo va di per sa festa
d'es día primé de Maitx.

—¡Mirau que!!.....

—Sossegauvós
ja que te éll per dins Sólle
mes de vintiuna polla....

—¿Y per qui m'heu presa vos?

—Ja veureu que sa miseri
es malaltia tant lletja
que no la cura cap metja,
ni es Rectó, ni es *potecari*.

—Sa meua fia es honrada.

—Aquestes son que serc jo

y cuant trop un *peixet* bó
sa propina es aumentada.

—Pobre y honrada.....

—Ja heu sé;
pero vos.....

—Jo tant com ella

—Heyá que teni pipella

si es que vulguem viure bé...

—¡M'indignau!

—No entenc es móvil.

—¡Ma desesper!

—No heyá tal

Ja veis, jo no heu fatx per mal,

si li compra un automóvil,

vaja no heureu d'aná a peu.

Y sa cuestió es un bon viure

¿S'honor? ¡Si vos n'heu de riure

d'el mon estupit jueu.

Perque si teniu dobbés

sereu devant tots honrada

pero si estau endeutada,

prest veureu es butigués

que vos miren amb mal uy,

vos consideran dolenta,

y hasta amb sas lletres d'imprensa...

—A no, a n'aixó no heu vuy,

¿D'eshonra sa mea fia?

—Beneita, no tengueu pó...

—Lo que si ma vol a jó.....

—¡Bon *jamón* sa menjaria!

—No fa massa que un señó

amb'intenció ma fé uyet.....

—¿Y que?

—Un bon jornalet

—¿Que vos va doná?

—Un velló.

.....
.....
.....

Y seguiren conversant

ses dues *ratas piñades*

resultant mes desvirtuades

qu'aquest qu'escriu aquest cant.

X.

De sa Pobla

A dins unas dependensis d'un café de
sa Plassa, si ha format un aplec d'intel-
lectuals. El forman:

UN MANESCAL

UN ENGINYÉ O DOS

TRES METJES

UN POTACARI

TRES MISÉS

UN MESTRE D'ESCOLA

y alguns senyós propietaris més, que te-
nen preocupats a molts que no hey for-
man part y voldrían sebra de que van.

Noltros, molts de días, hem escoltat
se seva conversa pes forat d'espany y la
porem dí.

Allá no heyá bandera política alsada;
pero, se crida tant fort contra se política
que fan es dos partits politics de la vila y
sa exclama tant y tant contra es batle y
es dos secretaris actuals que patim, heyá
tanta fam y set de justisi y moralidad
que ja n'ihá que proposan qualche cosa

per fe desaparexa s'asco que ve de sa ca-
sa gran. Pes novembre heu veurem.

S'altre día que parlaven molt fort,
vaitx escoltà y vaitx senti un que deya:

—Pero, perque no ve aquí es batle y
sentirá se veritat,—y un respongué:

—Es que *las verdades son amargas*.

—Per paga—digué un altre—tu li can-
tares sa cansó

Sacristán que vende cera

y no tiene colmenar

rapaverum, rapaverum

de las velas del altar.

UN PIROPO

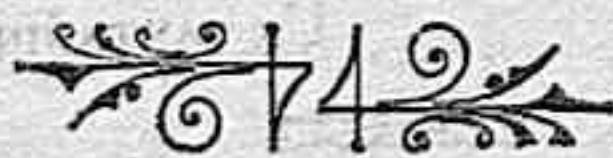
Per porerté veure bé
m'ha entrada ara sa quimera
de posarme per cuiné
kont estás tu per cuinera.

De Santañy

Atlotas santañineras,
perque sou tant amorosas,
simpaticass, cariñosas,
y amb so caminá toreras,
jo vos dedic un ramell
de poesías lisonjeras,
y feré santañineras
de voltros un cuadro bell.

Vostro vesti de pajesas,
es vostro amorós parlá,
a totes fá resaltá
un tó mes viu de guapesa.
Sempre duis demunt sa cara
s'alegría reflejada
y sempre duis demostrada
s'innocensi sense tara.
Sas vostras caretas finas,
es vostro mirá altané
vos fan tipo vertadé
de pajesas mallorquinas.
Devora voltros es porca,
sa demés graci se fon,
per aixó jo vos corón
reinas de tota Mallorca.

UN SANTAÑYNÉ DE PASSADA

XERRIMADES

Na Juanita Serrellera mos contá en
persona una *tragedia* en devés 40 actes
que li sotsehi a élla mateixa.

Se tracta qu'un homo va aná a case-
va y amb'un garrot volia midá s'esque-
na seva y sa de se mare, però llevó na
Juanita sa defensá amb sa llengo y aque-
lla vegade no *hubo fatales consecuencias*,
peró llevó se presenta un jermá d'aquell
homo tant fiero y volia tayá es coll a na
Juanita pero tampoc *la sangre llegó al rio*.

Aixó es lo que na Juanita
plorinyant mos va contá
y noltros varem pensá
que a una mujer tan bonita
l'haurian de respectá.

Es nostro paisá don Toni Maura, glo-
ri d'España, profeta de lo venidero y *tu-
tis cuantis* titols volgueu, ha fet un dis-
kurs archisuperabundant.

Noltros voliam publicá integro tant
comentat discurs pero hem dessistit de
feró en primera, perque sa prensa grossa
ja va fet y en segona, per no fastidiá es
nostros lectós.

Mos contentam donant sa mes calu-
rosa enhorabona a tots es mauristas y es
pésame a nes partidaris des Coix qu'ha
caigut de grapas.

Desde Biniaraix, mos conta es nostro
bon amic *Un fresco*:

Aquell homo des cami de Fornalutx
que s'altre setmana li desteparen tots ets
ofissis qu'havía tenguts, va prende tal
rabiada, qu'hasta s'abordá en sas dents
a sa caseta des fielato.

Y amb so fi de darli un entreteniment
perque li passi sa rabiada, li ensanyerem
una cansó perque la canti en no teni res
que fé:

En Pep Rac, es taconé,
que no vol fe mes sabates
perque diu que li convé
está sense res que fé
amb sas mans dins sas butxaques.

Desde Fornalutx mos suplican enca re-
cidament que publiquem un article que
mos remetan.

S'article de referenci tracta d'un Rec-
tó, una done, dos infans, y *finis finis* tot
resulta essé un lio escandalós.

Procurarem enterarnos de sertas co-
sas que mos pereixen inverosimils, y si
resultan veritats, EN XERRIM consent so-
fri un'altre denuncia per contá sas indig-
nidats qu'escandalosement cometen cer-
tas personas.

Qui la feta que l'enrgons,
tant si es Rectó com Vicari
arribam, si es necessari,
asuntos a n'ets enfrons.

Amb rebut un escrit de dins Sólle me-
teix que tracta d'una brega entre un sen-
yó y una senyora, un matrimoni molt
desevengut encara que fa poc temps que
son casats.

Antes de publicarlo també mos volem
enterá de s'asunto un poc mes de lo qu'
hey estam.

¡Y quins tipos d'atlotas hey ha per sas
nostras fàbricas!

Nada menos ni ha una que fa feina a
La Solidez, y habita pes carreró d'en Fi-
gue, qu'es creu assé mes vive qu'es *gallet*
y es més beneita qu'en Pinyol.

Disapte passat comprá EN XERRIM, y
mirau si es viva, que va cridá un'altra fa-
bricante, mes beata que beneita aquella,
diguentli, qu'havian posat a n' EN XERRIM
qu'una fabricante d'allá, havia anat a n'es
«Cinema-Victori» amb s'anemorat, y ella
per entreteni es seu novio, fins que co-
menssaren, es cine, li tocáva sa ximbom-
ba.

Aquella beata aná a corrensos a com-
prarne un, empero ¡oh desgracia!, quant
el y havé comprat y lletjit, no trobá per
lloc lo que cercava, resultant assé menti-
da, tot quant aquella *vivaraxa* li havia dit.

Aixó a estat sa causa de que li hajem fet
aquesta cansó:

No sias tú tan *vivim*
perque amb sas teuas vivós
te darém amb mil amós
bronca demunt EN XERRIM.

¡Ja hen passen de misteris per Sólle!

Hey a una joveneta que dú una capeta
vermeya y esperdenyes blancas, y es ca-
pás nada menos amb'un día aná, a cerca
mes de 12 jerras d'aigo a sa font de plas-
sa.

Noltros que trobarem es cás raro ana-
rem a veura un des fornés d'aquells que
sempre badocan per devant sa font, y de-
menantli informes mos contestá:

—Una cosa he notat,
y aixó tothóm heu diu
que quant pasa mira y riu
aquí devant, *C'an Salat*.

Un pajés, qu'encara vesteix amb cal-
sons amb bufas mos fá sebre lo siguent:

Per ses Marjades, hey habita una dona
casada amb'un homo molt *beninoni*, y a-
demés te infants.

Aixó no tendria res de particulá si no
fos que sa seua dona aprofitansé de se in-
nocénsi d'es seu homo, ha fundat una or-
questa, que élla fa de directora, no ha-
venti mes músics qu'el senyó *tio*, que
menja y dorm allá, y que te de tot menos
parentesc, amb'aquella famili.

Lo gustós, es qu'es dos músics ja han
debutat una partida de vegades, y segons
informés un toca sa flauta, y s'altra es
piano.

Y per acabá, don un'advertenci a n'a
quest *par de músicos*:

Que si continúan aquest camí, duen
es rumbo d'arribá a conseqüi com'a fruit
de sa seua *labor musical*, una corona d'
herbas penjant d'ellas sa vergonya y sa
deshonra des seu nom y sa seua famili.

Y noltros com que no volem esse me-
nos qu'aquest pajés els se cantarem a-
questa solfa:

Vostés mereixen per tapete
des seu grandíós camí musical
un gros retrato fenomenal
d'aquests que dú es bon K. D. T.

De sa Pobla hem rebut un *evengeli* mes
llarc qu'es mes curt que va fé sant Juan
y tot per dirmós que sa música d'en Bre-
guins es dia de sa despedida del Bisbe va
fé una *músicada* tocant *sin orden*, *ajuste*
ni compás.

Acabam suplicant a nes Batle que no
permeti tals desastres musicals, y fassi
medis possibles perque es public pugue
aná a sa plassa a senti una música y no
una olla de caragols.

N. de R. Aquest escritet no ha passat
per sas mans des nostro apreciat Corres-
ponsal d'allá, y si l'hem publicat es amb
sa confiança que si hey ha res injust ell
sabrà defensaró.

Per falta d'espai hem hagut de dexá
de publicá alguns originals des nostros
Corresponsal de Lluçmájó, de Esporlas y
de Pollensa, en es próxim número, dí-
sapte qui vé los publicarem.

Passa temps

SEMBLANSES

- 1.ª En que sa sembla en Ramón Coll, es
concejal, amb el Zar de Rusia?
- 2.ª ¿Y el Zar de Rusia amb D. Jaime Mo-
rell s'ex-batle?
- 3.ª ¿Y D. Jaime Morell amb en Prunera?

CAVILACIÓ

Eró pell

Compondre amb aquestas lletras un llinat-
je mallorquí

XARADA

Sa *primera* encalanteix
consonat es sa *segona*
sa *primera* fá *teera*
y es *tot* es u setmanari
lletjirló sa mereix.

UN SANTAÑINÉ.

Ses solucions disapte que vé

Anuncis d'En Xerrim

Setmanari bilingüe, satíric y humoristic

A s'imprenta, Moderna d'en Calatayud,
Carré de sa Lluna 27 hey trobar u per ven-
dre.

Novelas per suscriura,
llibres d'aquells que fan riura
pes colsos y s'es butxaques,
carteras, també petaques,
objectes per escriura,
tarjetetas ben maques
per visita, suscripcions
a nes diaris nacionals,
extranjés, tarjetas postals
propis per felicitacions.
De tot alla trobareu
y des preu no vos queixereu.

UN NEUTRAL EN GUERRA

Monòlec còmic y en vers per
URBANO ROSSELO

Se ven a sa nostra imprenta a nes módic
preu de 0'10 ptas; A nes nostros correspon-
sal que mos fassin *pedido* les ferem se rebair
de comisió.

Juventut eterna...

...se consigüeix usant s'AIGO TRIUNFAL
POGRESIVA, que garantisen que no conté
nitrat de plata ni sustancis nocivas a sa sa-
lut.

No embruta sa pell ni taca sa roba.

Preu: 5 pessetas botella

¡Fora cabeis blancs! ¡Viva sa juventud! En
venen a Palma: a se perfumeria Inglesa, Ca-
dana 6—Perfumeria Oriental, Quint 1 y 3
—Perfumeria de D. Lluç Canals, Brosa 10 y
a SOLLE: Jermanas Estades, Plassa Consti-
tució 16 y a sa Perfumeria Artistica, Lluna
5 y a totas sas principals perfumerias d'Es-
paña.

¡¡¡Qui torna en sos cabeis blancs
es porque voll!!!

Tothom que vé a Sólle se queda admirat
de veura lo pintoresc d'aqueste ciutat, de
s'es atlotes maques, de lo cómodo d'es tren,
d'es tranvia, en fin, de tot menos de se pes-
cateria.

Pero lo que causa més admiració a n'es
esterns que venen es de comprová lo bó y
barato que fa es menjá l'amo Andreu Ra-
món a sa fonda Palmesana, Carré de Co-
xeras número 3.

Alló se diu esmero y economia.

SIR FANTASM

El ladrón de guante blanco

Se ha puesto en venta el cuaderno 3, y
se hallará en la Tipografía de Calatayud y
Comp. Luna 27.—SOLLER.

SOLLER-Tip. Moderna de Calatayud y C.^a